

VERTROUWELIJK

BRIEF ONDERTEKENEN

Aan Minister voor APP

nota

Nota bij Kamerbrief Impactberekeningen Commissie
Parameters 2022 door DNB en pensioenfondsen

Aanleiding

Op 30 november heeft de Commissie Parameters advies uitgebracht inzake enkele parameters, de *ultimate forward rate* methode (UFR-methode), de economische scenario's en risico-neutrale scenario's. Naar aanleiding hiervan hebben DNB en enkele pensioenfondsen de impactberekeningen die zij eerder hebben gedaan (in respectievelijk augustus en oktober 2022), herijkt.

Geadviseerd besluit

Versturen van de bijgevoegde Kamerbrief Impactberekeningen Commissie Parameters 2022 door DNB en Pensioenfondsen naar de Tweede Kamer maandag 12 december 2022 (inclusief de twee bijlagen).

Kernpunten

- Met deze berekeningen wordt de impact van de zogenoemde dubbele transitie, het overgaan op het nieuwe pensioencontract voor zowel bestaande als nieuwe pensioenopbouw, voor zes verschillende pensioenfondsen (drie gestileerde pensioenfondsen en drie werkelijke pensioenfondsen) weergegeven.
- Uit de impactberekeningen blijkt dat ook onder de bijgestelde toekomstverwachtingen pensioenfondsen op een evenwichtige wijze kunnen overstappen naar het nieuwe pensioenstelsel. Uit de berekeningen blijkt ook dat de inzet van een reserve en/of compensatiedepot belangrijke middelen kunnen zijn om de transitie evenwichtig vorm te geven. Het nieuwe pensioenstelsel leidt grosso modo tot betere pensioenverwachtingen dan het huidige pensioenstelsel. Deze bevindingen zijn in lijn met de eerdere analyses van DNB, Netspar en CPB.
- In de berekeningen zien we dat de impact van de nieuwe scenarioset en de andere rentestand verschillend uitpakt bij de zes pensioenfondsen. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt doordat elk pensioenfonds heeft gerekend met een fondsspecifiek beleid - hetgeen ook de diversiteit uit de praktijk weerspiegelt. In de berekeningen van de verschillende fondsen is geen rekening gehouden met een compensatiedepot. Eventuele negatieve uitkomsten kunnen in de praktijk nog worden verminderd of verholpen door bijvoorbeeld een andere invulling van reserves en compensatiedepot.
- Bij beide invaarmethodes nemen in de DNB-berekeningen de verwachte reële pensioenuitkeringen in de solidaire premiereregeling bij een brede range aan dekkingsgraadniveaus toe ten opzichte van het huidige FTK-

Datum

12 december 2022

Uiterlijk bij

12 december 2022

Bijlage(n)

3

VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 3

contract. Ten opzichte van de berekeningen van augustus 2022 is het beeld van het nieuwe pensioencontract iets positiever. Uitzondering hierop zijn de oudste leeftijdscohorten in het slechtweersscenario's. Bij deze groep liggen de uitkeringen in het slechtweersscenario lager dan onder het huidige FTK-contract (in het mediane scenario liggen de verwachte uitkeringen wel boven het FTK-contract). Jongere deelnemers hebben een langere beleggingshorizon en zijn daardoor beter in staat om tegenvallers op te vangen. Ook hierbij geldt dat in de praktijk de solidariteitsreserve gericht ingezet kan worden door pensioenfondsen om mogelijke pensioenverlagingen te voorkomen. Pensioenfondsen zullen dit in de praktijk ook in ogenschouw moeten nemen, gelet op hun wettelijke taak tot evenwichtige belangenafweging.

- DNB heeft in lijn met eerdere berekeningen gevoeligheidsanalyses in beeld gebracht voor toepassing compensatiedepot, renteschok -1%-punt en +1%-punt, verschillende invaardekkingsgraden (95%, 105%, 122% en 140%) en variant met flexibele premiereregeling. Bij al deze varianten is op hoofdlijnen het beeld vergelijkbaar met de berekeningen van augustus 2022: hoewel de kwantitatieve cijfers zijn veranderd, zijn de kwalitatieve conclusies ongewijzigd gebleven.
- Bij de berekeningen van de drie pensioenfondsen ligt de focus op het invaren bij een relatief lage dekkingsgraad (100% of 110%). Voor de meeste maatmensen liggen de uitkomsten van de gewogen gemiddelde pensioenuitkering in het verwacht scenario hoger dan in het FTK-contract. Bij twee van de vijf fondsen zien we dat 45-jarigen en in mindere mate 57-jarigen een lagere pensioenuitkering kunnen verwachten in het nieuwe pensioencontract. Dit wordt verklaard door de afschaffing van de doorsneesystematiek. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in deze doorrekeningen geen rekening is gehouden met compensatieafspraken die sociale partners maken.
- Verder is er berekend wat het effect is van de nieuwe scenarioset, zoals geadviseerd door de Commissie Parameters, op de premiegrens. Op basis hiervan hoeft de premiegrens niet aangepast te worden, aangezien de bijbehorende premie bij een rendement van 1,1% volgens de tabel in de wettekst niet meer dan 5%-punt afwijkt van de voorgestelde fiscale premiegrens van 30%. Zoals aangegeven in het wetsvoorstel toekomst pensioenen zal op 1 oktober 2023 op basis van de dan meest actuele scenarioset van DNB bepaald worden of de fiscale premiegrens daadwerkelijk onveranderd blijft dan wel aangepast dient te worden - waarbij het 5%-puntmechanisme geldt. Een eventuele aanpassing van de fiscale premiegrens dient drie jaar van tevoren te worden aangekondigd en zal dan in werking treden per 1 januari 2027.

Datum
12 december 2022

Toelichting

Aannames berekeningen

Bij de herijking van de berekeningen is zowel rekening gehouden met het advies van de Commissie Parameters, als met de wijzigingen inzake de transitievoorschriften die volgen uit de derde nota van wijziging bij het wetsvoorstel toekomst pensioenen. Daarnaast wordt rekening gehouden met een maximale leenrestrictie van 150%. De pensioenfondsen hebben alle zes een andere bestandssamenstelling en hebben zelf aannames gemaakt over de invulling van nieuwe solidaire contract.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Impactberekeningen Commissie Parameters 2022 door DNB en Pensioenfondsen	Verzenden aan TK	
2	2022 12 Update Transitie-effecten Commissie Paramanters 2022	Bijlage bij verzending	
3	Rapport update berekeningen berekeningen transitie-effect voorbeeldfondsen Commissie Parameters	Bijlage bij verzending	

Datum

12 december 2022

